

## SPIS TREŚCI

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| Przedmowa do polskiego wydania                     | XI  |
| Przedmowa                                          | XV  |
| Wykaz skrótów                                      | XIX |
| 1. Wprowadzenie                                    | 1   |
| 2. Koniec i początek: dedykacja                    | 9   |
| 3. Przywódca w mózgu: płat czołowy w kilku słowach | 21  |
| Wiele twarzy przywództwa                           | 21  |
| Płat wykonawczy                                    | 22  |
| 4. Architektura mózgu: podstawy                    | 27  |
| Widok mikroskopowy                                 | 27  |
| Widok makroskopowy                                 | 29  |
| Stanowisko dowodzenia i jego kontakty              | 36  |
| 5. Pierwszy rząd w orkiestrze: kora mózgowa        | 41  |
| Dźwięki i muzycy                                   | 41  |
| Kłopoty Noego i mózgowy krajobraz                  | 44  |
| „Neuropogaństwo”: szaleństwo modułowe              | 47  |
| Gradientsy i hierarchie poznawcze                  | 53  |
| Rzecz to rzecz                                     | 58  |
| Słowo do rzeczy                                    | 60  |
| Gradientsy korowe w płacie czołowym                | 63  |
| Autonomia i kontrola w mózgu                       | 66  |
| 6. Nowość, rutyna i półkule mózgowe                | 71  |
| Falstart                                           | 71  |
| Nowy paradygmat                                    | 73  |
| Dowody                                             | 82  |
| Lekcje dla klinicystów                             | 90  |
| Agnozie i półkule                                  | 92  |
| Deficyt wykonawczy i półkule                       | 96  |

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7. Dyrygent: bliższe spojrzenie na płat czołowy                        | 101 |
| Nowość i płaty czołowe                                                 | 101 |
| Badanie pamięci roboczej – a może wcale nie?                           | 104 |
| Wolność wyboru, dwuznaczność i płaty czołowe                           | 111 |
| Neurowszystko                                                          | 124 |
| 8. Emocje i poznanie                                                   | 133 |
| Emocjonalne płaty czołowe                                              | 133 |
| Emocje, nowość i pólkule mózgowe                                       | 141 |
| 9. Różne płaty różnych ludzi: style podejmowania decyzji               |     |
| i płaty czołowe                                                        | 143 |
| Neuropsychologia różnic indywidualnych                                 | 143 |
| Męskie i żeńskie style poznawcze                                       | 144 |
| Płaty czołowe, pólkule i style poznawcze                               | 149 |
| Style poznawcze i połączenia mózgowe                                   | 154 |
| Buntownicy w małej skali: ręczność i poszukiwanie nowości              | 156 |
| Talenty wykonawcze: czynnik S i teoria umysłu                          | 162 |
| 10. Kiedy przywódca niedomaga                                          | 171 |
| Krucze płaty czołowe                                                   | 171 |
| Zespoły płata czołowego                                                | 174 |
| Ambicja i ciała Newtona: studium przypadku zespołu grzbietowo-bocznego | 176 |
| Plany i „wspomnienia przyszłości”                                      | 182 |
| Sztynność umysłu                                                       | 188 |
| Umysłowa ślepa plamka: anozognozja                                     | 194 |
| 11. Dojrzałość społeczna, moralność, prawo i płaty czołowe             | 197 |
| „Pseudopsychopatyczny” zespół oczodołowo-czołowy i utrata samokontroli | 197 |
| Dojrzałość społeczna i płaty czołowe                                   | 200 |
| Dojrzewanie biologiczne i dojrzałość społeczna: zagadka historyczna    | 204 |
| Uszkodzenie płata czołowego i zachowanie przestępcze                   | 207 |
| Pechowy złodziej                                                       | 211 |
| Uszkodzenie płata czołowego i ślepa plamka opinii publicznej           | 216 |
| 12. Zerwane połączenia i ich tragiczne skutki                          | 219 |
| Nieszczęsny jeździec: studium przypadku                                | 219 |
| Schizofrenia: połączenie, które nigdy nie powstało                     | 225 |
| Uraz głowy: zerwane połączenie                                         | 230 |
| Zespół deficytu uwagi/nadpobudliwości: kruche połączenie               | 232 |
| ADHD pokonane: jak Toby z Australii w końcu się odnalazł               | 238 |
| Nerwowe tiki i marne żarciki                                           | 244 |
| Kora i prądkowie                                                       | 255 |

|                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 13. Co możesz dla mnie zrobić?                                                                 | 263 |
| Leki usprawniające procesy poznawcze                                                           | 263 |
| Starzenie mózgu i neuroplastyczność                                                            | 268 |
| Neuroplastyczność w działaniu                                                                  | 272 |
| Jogging mózgu                                                                                  | 277 |
| Historia rehabilitacji poznawczej                                                              | 282 |
| Plastyczność mózgu i ćwiczenia poznawcze                                                       | 284 |
| Sprawność poznawcza: początek trendu                                                           | 288 |
| 14. Wewnątrz czarnej skrzynki                                                                  | 291 |
| Dywagacje dyletanta                                                                            | 291 |
| Maszyna w duchu                                                                                | 293 |
| Dopamina, pamięć i mózg dwuizbowy                                                              | 297 |
| Sieci neuronowe i mózg dwuizbowy: modele dynamiki nowość–rutyna                                | 301 |
| Skomplikuj, aby uprościć                                                                       | 306 |
| Skomplikuj jeszcze bardziej, żeby uprościć: przód – tył, kora nowa – hipokamp,<br>lewa – prawa | 312 |
| 15. Płaty czołowe i paradoks przywództwa                                                       | 317 |
| Autonomia i kontrola w społeczeństwie                                                          | 317 |
| Autonomia i kontrola w cyfrowym świecie                                                        | 322 |
| 16. Epilog                                                                                     | 325 |
| Piśmiennictwo                                                                                  | 335 |
| Indeks                                                                                         | 369 |
| O Autorze                                                                                      | 375 |